

23.1.2018

Hyvinkään kaupunki
Kaupunginkanslia/kirjaamo
PL 86
0580 Hyvinkää

Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto Hyvinkään Sveitsin-Härkävehmaan osayleiskaavaehdotuksesta

HEL 2018-000008 T 10 03 01

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo arvioi hanketta kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Maakuntakaava

Maakuntakaavassa alue on pääosin virkistysaluetta: Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöedellytyksien säilyminen, alueen saavutettavuus, riittävä palvelu- ja varustetaso sekä ympäristöarvot ja osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus virkistysalueella. Pääosa alueesta on arvokasta harjualuetta tai muu geologinen muodostuma. Alueidenkäyttö on suunniteltava niin, ettei aiheuteta maa-aineslaissa tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai laajalle ulottuvia vahingollisia ominaisuuksia luontosuhteissa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö ja geologiset arvot. Pääosa alueesta on maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, jonka yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on otettava huomioon maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön vaaliminen. Kulttuuriympäristöä kehitettäessä on sen arvot otettava huomioon ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukaisen maankäytön kanssa.

Keskustaajaman osayleiskaava

Osayleiskaava-alueella on voimassa oikeusvaikutteinen, vuonna 2012 hyväksytty ja vuonna 2014 voimaan tullut Keskustaajaman osayleis-

23.1.2018

kaava 2030. Osayleiskaavassa suunnitelma-alue on palvelujen aluetta (P-1), julkisten palvelujen ja hallinnon aluetta (PY), urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (VU), luonnonsuojelualue (SL) ja virkistysaluetta (V). Lisäksi alue on kauttaaltaan pohjavesialuetta ja lähes kokonaan myös kaupunki- tai kyläkuvallisesti arvokasta aluetta. Asuinkäytön osoittaminen Sveitsin-Härkävehmaan alueelle edellyttää kaavan muuttamista.

Osayleiskaavaehdotuksessa suuri osa alueesta on edelleenkin SL-merkinnällä varustettua luonnonsuojelualueita. Asumiseen on osoitettu alueita hotellikiinteistön itäreunasta, Härkävehmaan koulun paikalta ja Aleksis Kiven kadun varresta. Hotellin ympäristössä asuinrakentaminen olisi luonteeltaan matkailua tukevaa ja maisemaan sopeutuvaa (korttelitehokkuus $e=0,4 - 0,6$; kerrosluku II-V). Rakentamisen tehokkuus ja kerrosluvut kasvaisivat länteen siirryttäessä Härkävehmaan koulun tontille ($e=0,6 - 0,8$; kerrosluku II-V) ja Aleksis Kiven kadun varteen ($e=0,6 - 0,8$, kerrosluku II-VI).

Maakuntamuseo totesi osayleiskaavan luonnosvaiheessa antamassaan lausunnossa alueen arvot maakunnallisesti arvokkaana kulttuuriympäristönä. Alueella sijaitsevien yksittäisten rakennusten suojeluarvot ja tavoitteet on selostuksessa asianmukaisesti tuotu esille. Osayleiskaavaehdotuksessa on rakennussuojelu otettu huomioon seuraavasti määräyksellä: "Rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus. Rakennuksia ja ympäristöä tulee hoitaa siten, että rakennusten ja rakenteiden arkkitehtuuri säilyy. Rakennuksiin ja ympäristöön kohdistuvia korjaus- muutos- tai purkamistöitä suunniteltaessa on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Asemakaavaa muutettaessa rakennusten ja niiden ympäristön rakennustaiteellisesta ja kulttuurihistoriallisesta arvosta tulee laatia riittävät selvitykset." Tällä merkinnällä on osoitettu Sveitsin maja, hotelli, uimala, Sveitsin lukio ja Härkävehmaan koulu.

Härkävehmaan koulu sijaitsee korttelissa AK-2, jonka kaavamääräys on seuraava: "Asuinkerrostalojen alue. Alue varataan asutukseen kerrostaloissa. Asemakaavassa alueelle voidaan sallia päivittäistavara-kaupan sijoittaminen. Alueella sijaitsevalle urheilukentälle on osoitettava korvaava ratkaisu ennen urheilukentän ottamista muuhun käyttöön." Maakuntamuseo pitää kaavamääräyksen mukaista käyttötarkoitusta ristiriitaisena koulurakennuksen suojelutavoitteiden kanssa. Kortteliin tulisi sallia myös esimerkiksi julkisia palveluja, jolloin koulurakennuksen uudelle käytölle olisi paremmat edellytykset.

Samoin maakuntamuseo esittää, että korttelialueisiin lisätään /s-määräys, joka edellyttää arvokkaan ja herkän maiseman sekä rakennetun

23.1.2018

kulttuuriympäristön huomioon ottamista uudisrakentamista suunnitel-
taessa.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole osayleiskaavaehdotukses-
ta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus